

Glasujmo „ZA“ podaljšanje samoprispevka

Občina Trebnje je kljub velikemu gospodarskemu napredku, ki ga dosegamo že nekaj let, še vedno ena izmed manj razvitih občin v slovenskem prostoru. Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb, ki se zbirajo iz rednih virov, so premajhna, da bi z njimi reševali žgoče probleme na področju družbenega standarda. Zato je edina možna pot hitrejšega razvoja posameznih področij v občini zbiranje sredstev vseh občanov s samoprispevkom in prispevkom temeljnih in drugih organizacij zdrženega dela.

Razprava o podaljšanju občinskega samoprispevka za šolstvo in komunalne dejavnosti v občini Trebnje, ki jo organizira Socialistična zveza z vsemi ostalimi nosilci političnega in družbenega življenja v krajevnih skupnostih in občini, morajo biti ena izmed posrednih oblik informiranja delovnih ljudi in občanov. V javni razpravi je nujno slehernemu občanu prikazati celoten program del, ki se bodo izvajala iz zbranih sredstev samoprispevka, kako se bo program uresničeval in kakšni so dodatni viri sredstev za realizacijo programa itd. Razprava mora potekati v dveh fazah, in sicer:

- razprava v vseh vaških odborih socialistične zveze, vodstvih družbenopolitičnih organizacij in društev, v šolah v obliki roditeljskih sestankov, združenju samostojnih obrtnikov in zborih stanovalcev;
- po zaključku vseh omenjenih razprav bo treba sklicati zbor občanov v krajevnih skupnostih, ki jih je potrebno temeljito pripraviti in oceniti vse razprave, ki so potekale v krajevnih skupnostih.

Prve faze razprav naj bi potekale od 28. 9. do 30. 10. 1978, druga faza razprav, to je v obliki zborov občanov, pa naj bi potekala od 30. 10. do 15. 11. 1978.

Za razprave, ki bodo potekale v vaških odborih Socialistične zveze, je postavljen samo okvirni rok. Predsednik KK SZDL mora voditi političnega aktiva sporočiti datum, kdaj so

sklicani sestanki v vaških odborih SZDL, tako da bo vodja aktiva s člani naredil razpored za njihovo udeležbo. Torej mora biti predsednik KK SZDL in vodja aktiva v stalni medsebojni povezavi.

O poteku razprav v vaških odborih SZDL mora vodja aktiva posredovati na občinsko konferenco SZDL pismeno poročilo. Po razpravah v vaških odborih SZDL se mora v KS sklicati zbor občanov, ki naj bo ocena razprav v odborih SZDL in ostalih sredinah, kjer bo razprava potekala. Zbori občanov naj bi bili v KS Mirna predvidoma 13. 10. do 20. 10. 1978 in jih ni mogoče spreminjati, razen v izjemnih primerih in to v soglasju z vodjo političnega aktiva. Na zborih občanov morajo sodelovati vsi člani političnega aktiva, ki so zadolženi za posamezno krajevno skupnost.

O aktivistih, ki naj bi sodelovali v javnih razpravah, se bo pripravil predlog do naslednjega sestanka predsedstva izvršnega odbora KK SZDL Mirna.

Zadolženi aktivisti za sodelovanje na javnih razpravah o podaljšanju občinskega samoprispevka, ki bodo potekale v vaških odborih SZDL, za KS Mirna so naslednji:

- Silvester Vlado, OŠ Mirna – vodja,
- Gregorčič Štefka, OŠ Mirna,
- Kramer Janez, OŠ Mirna,
- Gutman Marcel, KPD Dob,
- Kurent Maks, predsednik KK SZDL,
- Gregorčič Avgust, predsednik sveta KS.

V družbenem planu je med ukrepi za izvajanje srednjeročne politike zapisano, da je realno možno in hkrati potrebno zagotoviti izpopolnitev prostorske zmogljivosti za gradnjo nove šole v Trebnjem za potrebe osnovnega šolstva in usmerjenega izobraževanja; gradnjo druge faze osnovne šole na Mirni ter rekonstrukcijo osnovne šole Šentrupert. Razumljivo je, da družbeni plan sam še ne zagotavlja izvedbo teh ukrepov. Je le dokument, ki predstavlja osnovo za aktivnost, ki jo moramo izvajati delovni ljudje in občani kot posamezniki in združeni v organizacijah zdrženega

dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti, da ob možnih pogojih dosežemo cilje, ki so s planom postavljeni.

Krajevni samoprispevek za šolstvo je bil prvič uveden v občini Trebnje s 1. 7. 1966 in se je pobiral do 31. 12. 1968. Z referendumom je bil samoprispevek podaljšán za nadaljnjih pet let, to je do 31. 12. 1973. S ponovno uvedbo samoprispevka na referendumu se samoprispevek plačuje do 31. 12. 1978. Samoprispevek se že od prve uvedbe plačuje po stopnji 1,5 % od neto osebnih dohodkov, iz delovnega razmerja, od obrti, pokojnin in dohodkov drugih gospodarskih dejavnosti, od katastrskega dohodka pa v letnih zneskih.

Do konca leta 1978 bo skupaj zbranih cca 28.374.960,00 din. Zbrana sredstva so bila porabljena za naslednje objekte:

- za investicije v šolske objekte (novogradnje, adaptacije itd.),
- za sredstva krajevnega samoprispevka (komunalna dejavnost, vodovod),
- ostala sredstva.

Predlog za čas in višino samoprispevka je naslednji:

1. Krajevni samoprispevek se uvede za dobo petih let, to je za čas od 1. 1. 1979 do 31. 12. 1983.
2. Višina samoprispevka znaša 1,5 % od neto OD, katastrskega dohodka, dohodkov od obrti in pokojnin.
3. Krajevni samoprispevek plačujejo:
 - vsi zaposleni občani od kmetijske dejavnosti, razen tistih, katerih katastrski dohodek znaša manj kot 3.000 din in jim je kmetija edini vir preživljanja, v višini 1,5 % KD letno,
 - vsi zasebni obrtniki, gostinci, avtoprevozniki in drugi s svobodnimi poklici v višini 1,5 % od ugotovljenih osnov na odmero davka od OD,
 - vsi upokojeanci, katerih mesečna pokojnina presega znesek 2.000 din po stopnji 1,5 % od zneska pokojnine.

4. Kot del krajevnega samoprispevka se štejejo tudi sredstva:

- a) iz BOD, ki se bodo zbirala v skladu z določbami Družbenega dogovora o osnovah plana za zagotavljanje investicijskih sredstev za področje šolstva v obdobju 1981 – 1985 v znesku 35.000.000 din po cenah iz leta 1978,
- b) sredstva amortizacije šol v višini 75 %, ki se zbira pri občinski izobraževalni skupnosti za obdobje 1979 – 1983.

5. Z upoštevanjem predvidenih razvojnih gibanj v občini ter rastjo osnov, od katerih se bo plačeval samoprispevek in prispevek iz BOD, bo v letih 1979 do 1983 možno zbrati sredstva:

V višini 97.644.000,00 din, in sicer iz sredstev samoprispevka, prispevka iz bruto OD, amortizacije in drugih virov.

Vrednost programa je visoka in bo potrebno posebna družbena skrb za racionalen izkoristek sredstev.

Za gradnjo komunalnih objektov v KS se bo koristilo 25 % sredstev zbranih sredstev krajevnega samoprispevka v višini 11.289.000,00 din. Osnova za delitev sredstev, namenjenih za gradnjo po KS, je število prebivalstva v KS bo koncu leta 1977. Delež prebivalstva se izraža v odstotkih.

Za izvajanje vseh postavk tega programa skrbi poseben 9-članski investicijski odbor, ki ga imenuje občinska skupščina. Ta odbor je dolžan vsako leto po zaključnem računu poročati o izvajanju programa za preteklo leto ter predložiti v potrditev letni program dela.

Samo s skupno akcijo vseh delovnih ljudi in občanov, z odrekanjem dela svojih dohodkov, si bomo lahko zagotovili hitrejši in skladnejši razvoj tudi na področju šolstva in komunalne dejavnosti. Zavzemimo se za to, da bo program sprejet, predvsem pa hkrati tudi za to, da bodo sprejete naloge v celoti izvršene.

PREDSEDNIK KK SZDL:
ING. KURENT MAKŠ

Slovesnosti ob občinskem prazniku

Tudi letos smo praznik naše občine slovesno proslavili. Zvrstile so se razne športne in druge prireditve. Osrednja pa je bila v soboto, 2. septembra. Dopoldne je bila v Trebnjem slavnostna seja vseh zborov skupščine občine Trebnje, na kateri so podelili letošnja občinska priznanja. Prejeli so jih Društvo Partizan z Mirne, Franc Flajnik z Mirne, Ivanka Pavlin iz Trebnjega, Jože Kastelic iz Trebnjega in Stane Prijatelj iz Trebnjega. Posebno priznanje SO Trebnje pa je prejela tudi Mara

skupnosti v kateri je prisotno in se prepleta veliko število potreb in najrazličnejših interesov delovnih ljudi in občanov.

Po končani slavnostni seji so se slovesnosti nadaljevale v Mokronogu, kjer je bil XII. SNOUB podeljen domicil občine Trebnje. Ob tej priliki je imel slavnostni govor Vid Jerič, nekdanji komandant XII. SNOUB, ki je dejal, da je bila brigada močna, saj je štela približno 2500 pripadnikov razporejenih v 5. bataljonov in več samostojnih enot in prištavnih

Predsednik Skupščine občine Trebnje Tone Žibert podeljuje Mari Rupeni-Osolnik za njen življenjski jubilej posebno občinsko priznanje. (foto: J. Platiše)

Komandant XII. SNOUB Vid Jerič prejema od predsednika občine Trebnje Toneta Žiberta domicilno listino. (foto: J. P.)

Rupena — Osolnik za njen vsestranski prispevek pri razvoju naše občine.

Slavnostni govor na dopoldanski seji je imel predsednik Skupščine občine Trebnje Tone

Franc Flajnik (levo) prejema občinsko priznanje.

oddelkov. Brigada se je bojevala tudi na območju trebanjske občine, je nadaljeval tov. Jerič. Osvoboditev Dobrnič 1. maja 1944. leta, preboj iz obroča pri Babni gori 4. januarja 1945. leta, kakor tudi celodnevni boji pri Brezovici in večkratni boji v mirenki dolini, so zahtevali nadčloveške napore vseh enot in brigade. Nekateri oddelki XII. brigade pa so sodelovali tudi pri osvoboditvi Trebnjega maja 1944. leta. Oddelki so imeli težke boje tudi v okolici Čateža in Velikega Gabra, kakor tudi po drugih krajih Dolenjske in Suhe krajine.

Občinsko priznanje za društvo Partizan je prevzel predsednik Marjan Umek (levo).

V pozdrav tej slovesnosti pa so športniki občine Trebnje organizirali štafeto, od spomenika v Kremenjaku do Mokronoga, v kateri je sodelovalo okrog 200 tekačev. Štafeto je na mesto slovesnosti prinesla mladinka Renata Bonča in jo izročila predsedniku Občinske zveze ZB Trebnje Janku Ovnu.

Zatem je udeležencem proslave prebrala pozdravno pismo. S proslave so pozdravo pismo poslali tudi tovarišu Titu.

V kulturnem sporedu, ki je bil bogat, so nastopali pevci MPZ Viktor Parma iz Krškega, trebanjska godba in godba tovarne papirja in celuloze Đuro Salaj iz Krškega ter recitatorji.

Dopolnilo

KURIR, časopis kolektiva IMV Novo mesto, je v št. 7 — 8, ki je izšla 31. avgusta letos, seznanil delavce kolektiva z razvojnim programom delovne organizacije do leta 1980.

V tem članku so bila objavljena tudi mnenja predstavnikov občine, v katerih ima delovna organizacija IMV svoje TOZD ali delovne enote. V Trebnjem se je pisec članka pogovarjal s predsednikom občinske skupščine tov. Tonetom ŽIBERTOM. Predsednik ŽIBERT prosi, da krajanom Mirne in delavcem TOZD IMV objavimo v KRAJANU naslednjo dopolnitev:

V objavljenem članku med drugim piše:

„Tudi s prenosom proizvodnje kablskih snopov v severovzhodni predel občine Trebnje se strinjamo...“ Ko smo se s predstavniki delovne organizacije IMV, kjer je bil navzoč tudi generalni direktor Levičnik, pogovarjali o perspektivah razvoja mirenškega TOZD-a, smo dobili zagotovitev, da se bodo na Mirni oblikovale tri razvojne smeri

1. Kovinska, s proizvodnjo sklopk, avtodvigalk in koles za potrebe delovne organizacije in za izvoz Renaultu ter ogradij za predšotore;
2. Proizvodnja stenskih in strešnih oblog za avtomobile;
3. Priprava električnih kablov in še nekaterih izdelkov za avtoelektriko.

Ker bi po načrtovanju že prvi dve usmeritvi zahtevali približno 1000 delavcev, bi za tretjo usmeritev kazalo načrtovati novo lokacijo v občini, vendar to le v dogovoru z delavci IMV na Mirni in s Skupščino občine Trebnje.

Menim, da je tako stališče pravilno, ker je pogojeno z mnenjem delavcev IMV na Mirni in da potrjuje prizadevanje skupščine in DPO občine Trebnje za hitrejši razvoj mirenškega dela delovne organizacije IMV.“

Gradnja obvoznice

Na Mirni smo pričeli z asfaltiranjem dela bodoče mirenške cestne obvoznice (od tehnice do lesnega obrata IMV). Denar 100 starih milijonov, kolikor bodo dela stala, je zagotovila občinska komunalna skupnost, republiška skupnost za ceste, IMV TOZD Mirna, Kolinska TOZD Mirna in Dana, ki bo brezplačno odstopila zemljišče.

Ker ta dela predstavlja del bodoče obvoznice in če upamo, da bo v bližnji prihodnosti dokončana, bo ta cesta rešila Mirno „gstea prometa — posebno po letu 1982, ko bo končana modernizacija ceste od Mokronoga do Sevnice.

DELEGATI POROČAJO

Kljub temu, da je letošnja fluorografska akcija potekala od 4 – 11. avgusta, torej v času, ko je bilo veliko ljudi na dopustih, je dobro uspela, saj se je od 9.054 oseb fluorografiranih udeležilo 8.275 oseb. Na sliki – fluorografiranje na Mirni (foto: J. Platiše)

V juliju je bilo 4. skupno zasedanje vseh zborov Skupščine občine Trebnje in 3. skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Zasedanja so se iz naše KS udeležili delegati Terezija Potrbin, Bojan Kolenc in Stane Pančur. Poslali so nam naslednje poročila.

Osnovna točka dnevnega reda skupnega zasedanja vseh zborov je bil osnutek programa za podaljšanje samopriskupka za šolstvo. Poudarjeno je bilo, da je podaljšanje samopriskupka potrebno, ker še nimamo rešenih vseh zadev na področju šolstva. Po osnutku programa naj bi se samopriskupke zbirali po stopnji 1,5 %. S tem denarjem, ki ga bo treba ustrezno opremiti bi zgradili šolo v Trebnjem in II. fazo šole na Mirni. Sedanja šola v Trebnjem pa bi bila v celoti namenjena za usmerjeno izobraževanje. Iz amortizacijskih sredstev pa bi adaptirali šolo v Šentrupertu.

Zbrana sredstva se bodo kot doslej delila po namenu za šolstvo in za komunalno dejavnost. Predlagano je bilo, da bi bila delitev 75 % za šolstvo in 25 % za komunalno dejavnost najprimernejša. Prav tako je bilo predlagano, da naj se ustanovi strokovni organ, ki bi pri-

pravljati letne programe in poročila, vse pa bi potem obravnavala še občinska skupščina. Sredstva so se namreč prej zbirala pri OIS, z njimi pa je razpolagal njihov IO. Sprejet je bil sklep o programu dela zborov skupščine občine Trebnje za tretje in četrto tromesečje z dopolnitvijo programa, ki sta ga predlagala delegatka Marinka Škufca iz Kolinske Mirne (predlagala je, naj se obravnava poročilo o delu komisij občinske skupščine in poročilo o ribiškem in lovskem gospodarstvu v občini) in delegat družbenopolitičnega zbora Janez Oven (predlagal je naj se odloči o zaščiti gozdnega kompleksa na Kremenjaku dopolni še z zaščito naselja Gornji Podšumberk).

Sprejet je bil program dela za

leto 1978, ki ga je pripravila komisija za varstvo vojaških spomenikov s tem, da se da prednost urejanju spomenika na Marnicah.

Ker je problem reševanja stanovanjskih vprašanj borcev NOV pereč in aktualen, je bil sprejet sklep, da se ta problem takoj začne reševati.

Zaradi tehtnih pripomb delegatov na poročilo dela medobčinskih inšpekcijskih služb za leto 1977, je bilo poleg potrditve poročila sklenjeno, naj medobčinska inšpekcijska služba pripravi dodatno poročilo v zvezi z delom urbanistične inšpekcije in številom črnih gradenj ter o možnosti nastavitve tržnega inšpektorja za področje občine Trebnje.

V nadaljevanju pa je bil sprejet sklep o zagotovitvi manjšajočih sredstev za odpravo posledic potresa v Posočju in imenovana komisija za izvedbo zakona o državni upravi.

Delegatska vprašanja in odgovori

Delegat iz KS Trebelno je zastavil naslednja delegatska vprašanja:

Kdaj bo odprta šola na Jelševcu? Kdaj bo urejena cesta Mokronog – Trebelno in zakaj se na področju KS Trebelno ne vrstijo redni pregledi krav in kako bo z realizacijo odloka o ukrepih za pospeševanje kmetijstva?

Na prvo vprašanje je dal odgovor izvršni svet SO Trebnje v katerem pravi, da bo problem s 1. oktobrom rešen. Čeprav bo to začasna rešitev pa bo potrebno v naslednjih mesecih kadrovskega problema rešiti tako na šoli na Trebelnem, kakor tudi na šoli Jelševca in tako odpraviti kombinirani pouk.

Na drugo in tretje vprašanje pa je odgovoril načelnik oddelka za gospodarstvo in finance Nace Dežman, ki je dejal, da je izvršni odbor SKS Trebnje razpisal natečaj za vzdrževanje in rekonstrukcijo občinskih cest, po katerem mora vsaka KS prispevati del lastnih sredstev. Poudaril je, da naj delegati posredujejo na KS, da bo podpisala samoupravni sporazum o financiranju KS se prijavila na natečaj, ter zbrala sorazmeren del lastnih sredstev.

V zvezi s tretjim vprašanjem pa je načelnik dejal, da je bil izdelan program preventivnih akcij za pregled krav in plemenit, ki mora biti izvršen. Delo nadzoruje izvršni svet, zato naj se prizadeje v primeru neizvršitve obrnejo nanj. Prav tako bi moral biti izvajan odlok o ukrepih za pospeševanje živinoreje. Za to bi morala poskrbeti Veterinarska postaja Trebnje.

Na vprašanje delegata KS Šentrupert, če bi bilo možno razširiti cesto Sotla – Praproče je bilo rečeno, da razširitev tega odseka ni v petletnem planu in zato ni predvidenih nobenih sredstev. Poskušalo pa se bo to rešiti, ker je to črna točka, z dodatno prometno signalizacijo.

Na vprašanje delegata Janeza Ovna, zakaj se ne prične z regulacijo rečice Temenice, pa je bilo rečeno, da z deli ne morejo pričeti, ker še vedno ni popolnoma znano, kje bo tekla bodoča trasa hitre ceste.

Na vprašanje delegata iz KS Trebelno, da je cena električnega toka za gasilske sirene previsoka je Zavod SR Slovenije za cene pojasnil, da je SIS elektrogospodarstva junija letos razpravljala o predlogu dopolnitve tarifnega sistema za prodajo električnega toka za električne sirene in sklenila, da se za električne sirene, ki so namenjene za obveščanje in alarmiranje prebivalstva, obračunska moč od 1. 2. 1978 ne zaračunava.

Na skupnem zasedanju zbora združenega dela in krajevnih skupnosti pa je bilo sprejetih pet odlokov. Odlok o opravljanju blagovnega prometa v imenu OZD in na njen račun, Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o minimalnem poslovnem času trgovskih prodajaln, gostinskih obratov in obrtnih delavnic na območju občine Trebnje. V zvezi s tem so zadolžili OŠ Trebnje in Skupnost otroškega varstva Trebnje, da v jeseni organizira varstvo otrok za vse sobote v mesecu in popoldanskem času do 19. ure in da mora Lekarna Trebnje orga-

nizirati prodajo zdravil na Mirni vsaj v tistem času, ko tam ordinira zdravnik. Bil je sprejet Odlok o spremembi odloka o cenah za geodetsko tehnične storitve in Odlok o določitvi zemljišč, ki so namenjena za stanovanjsko gradnjo v zazidalnem kompleksu Pavlinov hrib – Stari trg.

Sprejeta pa je bila tudi odločba o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo čistilne naprave v Mokronogu in predlog o razdelitvi sredstev krajevnim skupnostim za letošnje leto iz proračuna občine namenjena za financiranje delegatskega sistema v KS. Ob zaključku zasedanja pa je bil sprejet še sklep o soglasju k višini prispevka za pripravo stavbnega zemljišča in bil sprejet zaključni račun proračuna občine Trebnje za lansketo leto.

KDAJ HIŠNE ŠTEVILKE?

Skrajni čas je že, da mirense nove hiše in bloki dobijo hišne številke. Roje II. so pozidane in stanovalci morajo k svojim naslovom še vedno dodajati kratico n.h. Zakaj to še ni urejeno bi ta trenutek težko točno odgovorili. Nekaj pa je gotovo. Krajevna skupnost je prva, ki bi ji lahko očitali, da ni storila vsega, kar bi morala. Zato ne bo napak, če se na prvem svetu krajevnih skupnosti o tem razpravlja in s kraticami n.h. in n.b. napravi konec.

DOPISUJTE
V
KRAJANA

Kako ste preživeli dopust?

Nastopila je jesen in zato je prav, če se ozremo nekoliko nazaj — v poletje, saj je to čas dopustov, ki so jih nekateri preživeli ob morju, planinah ali pa kje drugje.

Na vprašanje: „Kako ste preživeli dopust?“ nam je JOŽE

KORELC iz Straže dejal: „Letos sem dopust skupaj z družino preživel v Strunjanu. Vreme smo imeli lepo. Zadovoljni pa smo bili tudi s hrano in postrežbo v počitniškem domu Rog, kjer smo bivali. Tudi cena je bila primerna, saj smo za tri osebe za 7 dni plačali le 190 tisoč starih din.“

ROŽA KNEŽEVIČ z Mirne, ki je bila letos prvič na pravem dopustu pa je takole strnila svo-

Roža Knežević

je vtise: „Ker je mož zaposlen v KPD smo z hčerko letovali v počitniškem domu zavoda v Strunjanu, kjer smo se zelo dobro počutili. To je bil zame tudi prvi daljši dopust. Naslednje leto pa imamo namen iti v Pakošane, kjer imamo delavci IMV svoje počitniške prikolicice. Naš mirenski tozd jih ima 10 če se ne motim.“

S Stana pa je letovala DOVŽAN ŠTEFKA, ki pravi: „Na

Štefka Dovžan

dopustu sem bila v Splitu v hotelu Union. Šla sva s soprogom. Drugače mi je bilo všeč, le s hrano nisem bila preveč zadovoljna. Vse drugače kuhajo. Na dopustu sem bila letos prvič in tudi prvič na morju. Ker mi je na morju všeč, si želim iti tudi naslednje leto. V počitniški dom Kolinske pa nisva šla zato, ker sva se prepozno odločila za dopust na morju.“

ZORAN SKRL z Mirne, ki je zaposlen v Dani, je dopust sku-

Zoran Skrl

paj z družino letos preživel v Medveji, kjer je imela Dana postavljeni počitniški prikolici. Drugače pa z zadovoljstvom pravi: „Letos smo se imeli na

Jože Markelj

dopustu „bogovsko“. V prikolicah smo bili prvič in nam je bilo všeč, posebno zato, ker si bolj samostojen in nisi vezan na red, ki je v hotelih in počitniških domovih. Poleg tega pa dopust ni bil tako drag. Lahko bi rekel, da bi si dopust lahko privoščil vsak delavec. Ker smo bili letos na morju, bomo verjetno naslednje leto dopust preživeli v planinah.“

JOŽE MARKELJC s Straže pa pravi: „Dopust sem preživel delavno. Doma imam namreč manjšo kmetijo. Takrat ko so bili drugi kje na morju ali planinah sem jaz pospravljajal z njive kumarice, peso in krompir. IMV ima poskrbljeno za letovanje delavcev in bi lahko šel, pa ne morem zaradi kmetovanja.“

TEKST IN FOTO: J. PLATIŠE

Letošnja letina ni najboljša

Stopili smo v jesen, v letni čas, k ugotavljamo bero pridelka. Obiskali smo Ivana Bona iz Zabrdja — enega od kmetov — kooperantov v naši krajevni skupnosti. Ima 19 ha zemlje, od

Ivan Bon

tega blizu 6 ha obdelovalne zemlje in seveda kot Dolenjec tudi vinograd. „Vi kooperirate s KZ Trebnje, kaj imate v kooperaciji?“

„V kooperaciji redim 29 teličkov, ki jih dopitam do 250 kg. Od vsakega kg prirastka dobim 3,20 din in 4 kg krmil. Mislim, da bi moral dobiti vsaj 4 din, saj se je v zadnjem času vse podražilo.“

„Se s poljedelstvom tudi ukvarjate?“

„Seveda se. Moja glavna kultura je krompir, sledijo pa kumina, kumarice in jagode. Moram reči, da ima kumarice in jagode „čez“ žena.“

„Povejte kakšen je vaš letošnji pridelek krompirja?“

„Letos sem imel zasajenega 1 ha. Pridelal sem ga okrog 25 ton. Moral pa bi ga pridelati okrog 35 ton. Priznati moram, da sem ga pričakoval več, glede na to, da sem ga 4 krat škropil.“

„Kako pa ste zadovoljni s ceno krompirja?“

„Ne preveč. Glede na letino bi morala biti cena višja; vsaj po tri dinarje bi ga morali plačati.“

„Če prav vem, se boste naslednje leto upokojili?“

„Če bo po sreči, bom šel junija naslednje leto res v pokoj. Seveda sem si moral nekaj let dokupiti. Kar se tega tiče, je naša družba naredila velik korak naprej.“

„Boste potem še kmetovali in koliko pokojnine pričakujete?“

„Kmetoval bom ravno tako kot sedaj, če bom le zdrav. Ker sem bil partizan, pričakujem okrog 470 tisoč starih din pokojnine.“

TEKST IN FOTO: JANEZ PLATIŠE

Prilika je ugodna

V srednjeročnem planu občine Trebnje je pri komunalni dejavnosti dana prednost tudi asfaltiranju cest skozi vaška naselja. Taka naselja so na primer Hrastovica, Selo, Migolica, Brezovica, Gomila, Rodine in druge.

Prednosti asfaltiranja cest skozi vaška naselja so predvsem v tem, da je treba vaščanom zbrati le tretjino denarja od vrednosti del. Ostali dve tretjini bo namreč prispevala KS in Komunalna skupnost Trebnje.

Nekatere vasi so že pristopile k zbiranju denarja. Med njimi so Selo, Migolica in Hrastovica. Kot smo zvedeli, akcija zbiranja prispevkov na Selu zelo dobro teče. Za Hrastovico pa smo zvedeli, da so vaščani sklenili, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo 1,4 starih milj. dinarjev. Opravili bodo tudi nekaj zemeljskih del, kar se jim tudi šteje v prispevek.

Upajmo, da bo zgledu vaščanov iz Sela in Hrastovice sledile tudi ostale vasi, predvsem tiste, ki se stalno jezijo na prah, ki jim s ceste sili v stanovanja. Prilika je ugodna in jo velja izkoristiti.

Še enkrat „neresnost nekaterih vaščanov“

V vasi Selo in Pečice z zaselki smo s pripravami za gradnjo novega vodovoda pričeli leta 1970. V gradbeni odbor smo bili 22. 2. 1970 izvoljeni Anton Vrana, Polde Grm, Franc Strah, Srečko Križnik, Franc Kirm, Alojz Jelševar, Alojz Zupančič, Maks Logar in Marija Novak. V izvršni odbor pa Franc Kirm – predsednik, Srečko Križnik – tajnik in Alojz Zupančič – blagajnik.

Dela, priprav in same organizacije ter potov ni bilo malo. Za vse to pa sem v glavnem skrbel sam. Vsak odbornik se je izmikal odgovornih opravkov in potov, češ le ti daj, ko veš kako gre. Še tajniške posle sem v večini opravljal sam. Prav tako sem prosjačil podjetja za denarno in materialno pomoč. Kot takratni odbornik KS Mirna, sem uspel veliko dobiti od KS Mirna, SO Trebnje, Komunalnega sklada itd.

V službi sem v Dani, kjer so imeli za našo denarno stisko veliko razumevanje. Pomagali so nam denarno in materialno. Oprostili pa so nas tudi plačila priključitve na njihov vodovod. Poleg tega so nam dali veliko materiala in izvršili veliko brezplačnih prevozov. Velikokrat sem bil tudi službeno odsoten in veliko telefonskih pogovorov je šlo na račun Dane. Skratka Dana je za vse to imela veliko razumevanja.

Med tem časom sem z motorjem prevozil 93 km, z osebnim avtomobilom pa 452 km za kar nisem zahteval plačila. Nikoli nisem zapisal nobene ure dela, da bi mi jo plačali. Prav tako tudi ne Alojz Zupančič za vodenje blagajniških poslov, ki jih ni bilo malo. Zato smatram, da je najino delo tudi nekaj vredno, a nikjer upoštevano po njihovem mnenju. Zato bo potrebno obračunati prevožene km in število ur ter število malic in podobno.

Pri KS Mirna in raznih gospodarskih organizacijah ter SO Trebnje sem izposloval skoraj 18 starih milijonov pomoči, za kar ni nobeden od ostalih odbornikov napravil niti koraka.

Ko se je začela delitev plačil po koristnikih hiš, oziroma gospodinjstvih, sta glavni kamen spotike napravila prav odbornika Franc Strah in Srečko Križnik. Hotela sta, da za hišo – dvojček, last Antona in Edvarda Straha plačata prispevek samo za eno gospodinjstvo. Na seji 13. 1. 1974 smo vsi ostali smatrali, da je to stališče nepravilno in sprejeli sklep, da je treba plačati dva priključka. Na isti način sta si priključila vodo Franc Strah (v dve hiši) in Srečko Križnik (v svojo hišo in hlev). V obeh primerih sta po dva lastnika, plačati pa sta bila pripravljena le en priključek. Na seji 13. 1. 1974. leta je Franc Strah zaradi že prej omenjenega sklepa sejo zapustil, tov. Križnika pa zaradi istih razlogov ni bilo niti na sejo.

Ker so se stvari uredile v njihovo korist, sem začel opuščati delo in plačilo 350.000 S din. Prav tako je tudi Alojz Zupančič opustil plačilo 190.000 S din.

Srečko Križnik je imel naloge, da vodi evidenco opravljenih prostovoljnih delovnih ur posameznikov. Ko smo ga povabili, da naj prinese pokazat zapise o opravljenih prostovoljnih delovnih urah, da skupaj preverimo točnost, tega ni hotel. Zato sem smatral, da se je še tu okoriščal tako on kot njegovi prijatelji. Omeniti moram tudi to, da sem v tem času imel veliko opravka z ljudmi, ki sem jih pripeljal domov ter jim postregel z malico in pijačo. Vendar za vse to nisem zahteval nobenega povračila. Srečko Križnik pa je imel na malici stranke samo enkrat in zato z blagajne dvignil 5.000 S din.

Prav tako je Marko Belentin na nedovoljen način od Gozdnega gospodarstva dobil smrekov hloh za potrebe vodovoda. Ob tem so mu iz blagajne izplačali 8.000 S din. Zasip glavnega zbirnika pa je stal 80.000 S din, kar je bilo 4 krat preveč. Kdo se je tukaj okoriščal? Za otvoritev vodovoda smo nabavili 200 l vina, kjer je ob obračunu manjkalo 42.000 S din. Vse to je mene in blagajnika pripeljalo do tega, da delo opustiva, saj so se nekateri na ta račun osebno okoriščali. Alojz Zupančič med drugim izjavlja, da je obremenjen za 42.000 S din več kot

brata Anton in Edvard Strah. Dalje pravi, da je njegov sin Alojz Zupančič, ki je zaposlen pri SGP Gorsuplje izposloval kamion, ki je vozil pesek za potrebe vodovoda brezplačno ves dan. Anton Strah pa je vozil material za sebe in mimogrede pripeljal nekaj obložene opeke za zajetje. Uslugo je zaračunal in iz blagajne smo mu izplačali 20.000 S din.

Zapišemo naj še to, da sta Franc Strah in Srečko Križnik

pisala enako število prostovoljnih delovnih ur, vendar je Franc Strah zahteval 65.000 S din za višek ur. Srečko Križnik pa je blagajni ostal dolžan 32.000 S din. Med tem časom je bilo še več drugih nepravilnosti, ki ne spadajo k vodovodu na dan pa lahko pridejo kdaj kasneje. S tem odgovorom naj bo krajanom poznana še nasprotna stran neresnosti.

FRANC KIRM, Selo 5
ALOJZ ZUPANČIČ, Selo 15

Uspel tabor v Tašaleri

V organizaciji Občinske izobraževalne skupnosti Trebnje in ob pomoči Skupnosti otroškega varstva Trebnje, SIS-a za telesno kulturo Trebnje, Občinskega odbora ZB Trebnje in delovnih organizacij Dana Mirna, IMV TOZD Mirna, KPD Dob, Donit Velika Loka, Novolet, Tregrad in Trimo iz Trebnjega, ter ob vsestranski pomoči vseh petih OŠ v občini Trebnje je v taboru v Tašaleri pri Puli v različnih oblikah letovalo 878 otrok in delavcev.

Prva in druga izmena sta bili namenjeni šoli v naravi, v kateri je bilo 270 (86 %) učencev. Šole v naravi se niso udeležili predvsem učenci iz trebelanško-jelševskega področja in Nemške vasi. Glavni vzrok izostankov so predvsem starši, ki z različnimi neutemeljenimi vzroki zadržujejo otroke doma, čeprav bi bili ravno ti najbolj potrebni moderne in učinkovite vzgojno izobraževalne oblike. Saj se je na primer letos kar 243 (90 %) učencev naučilo plavati. Uspeh pa bi bil še večji, če ne bi nagajalo slabo vreme.

Tretjo izmeno pa so letos prvič namenili letovanju predšolskih otrok. Letovanje je zelo dobro uspelo, saj je v tretji izmeni letovalo 168 otrok. Zaradi velikega števila otrok oz. prijav so jih morali 61 usmeriti v četrto skupino. Polovico teh otrok se je naučila plavati. Vsi ostali pa so izgubili strah pred vodo.

Zadnja izmena je bila kombinirana in je štela 238 oseb. Čeprav je bila izmena zelo pestra, je delo in življenje potekalo nemoteno. Skratka, lahko rečemo, da je letošnji tabor v celoti uspel. K temu je pripomogel tudi zakup vsega kampa z objekti, saj so s tem dosegli večji mir, snago, potrebne prostore za igre ipd.

Že sedaj pa načrtujejo, kaj bodo izboljšali naslednje leto, da bo letovanje otrok oz. učencev in ostalih občanov še bolj

prijetno in udobno. Eden izmed načrtov je ureditev obale. S tem bo odpadel vsakodnevni prevoz otrok na Kamenjak, pa še stroški bi se znižali.

STA POTREBNI DVE TRGOVINI?

Ob izteku septembra t. l. je bila seja predsedstva in izvršnega odbora KK SZDL Mirna, na katerem so se dogovorili, kako naj bi potekale javne razprave o podaljšanju samoprispevka za nadaljnjo izgradnjo šolskih objektov v naši občini. Rečeno je bilo tudi, da je treba biti pri izpolnjevanju nalog SLO v KS bolj dosleden in hiter.

Sklenili pa so tudi, da bodo Izvršnemu svetu SO Trebnje poslali obvestilo, s katerim bi ga opozorili, da je nesmotrno in nepotrebno poleg Mercatorjeve trgovine z železnino in pohištvom ki bo okrog 15. oktobra t. l. odprta. (Trgovina bo v prenovljenih prostorih „Cekinča“ na Mirni), graditi na Mirni še eno trgovino z enakimi prodajnimi predmeti (graditi jo namerava Kmetijska zadruga iz Trebnjega). KK SZDL na Mirni meni, da naj KZ Trebnje zgradi novo trgovino, vendar naj bo predmet poslovanja agrotehnika, servisna dejavnost ipd. Obenem pa SO Trebnje predlagajo, naj naredi program trgovske mreže v naši občini, da v bodoče ne bi prihajalo do podobnih situacij.

BREZ IGRIŠČA

Na sestanku, ki so ga imeli stanovalci naselja Roje II. pred nedavnim, je bilo rečeno, da bi bilo treba v tem naselju urediti, oziroma najti ustrezen prostor za otroško igrišče, da se ne bi otroci igrali kar na cesti.

DOPISUJTE
V
KRAJANA

Varstvo okolja ni poceni!

Industrija v svojem razvoju nujno povzroča vrsto problemov v okolju, tako na ožjem in širšem prostoru. Negativne posledice se lahko občutijo več let in nekatere je težko odpraviti. Zahodni industrijsko razviti svet je v okolju povzročil veliko težav, ponekod so bila močno ogrožena tudi življenja ljudi. Pristopi k reševanju življenjskega prostora ljudi so bili različni, ponekod uspešni, drugod manj.

V naši družbi se predvsem v zadnjih letih več govori in dela za ohranitev zdravega človekovega okolja. Ponekod smo že precej zamudili in „ozdraviti“ naravo ni lahko. Ustava in praktično vsi politični dokumenti govorijo o varstvu okolja, žal reševanje teh problemov zaostaja. Živeti v zdravem okolju je pravica ljudi in prihodnost bodočih rodov.

Tudi Mirna ni neprizadeta v tem sklopu problemov, čeprav ni večje nevarnosti ogrožanja zdravja ljudi, temveč gre predvsem za čistočo reke Mirne, ohranitev čistoče pokrajine in deloma čistega zraka. Za ohranitev teh dobrin je bilo že nekaj narejenega, vendar nas tu čaka še veliko nalog. Želim se dotakniti le onesaženja rečice Mirne in trdnih krompirjevih odpadkov od Kolinske. Iz prejšnjih let že poznamo vrsto težav glede onesaženja vode, v letošnjem juniju je prišlo do izliva manjših količin mazuta v rečico, vendar na vodni flori in favni ni bilo škode. Nesreča se je zgodila zaradi tehnične okvare, ki je nismo mogli predvideti. To bomo dokazovali tudi v vsakršnem postopku! Želeli bi v bodoče, da se ob takšnih primerih bolj temeljito ocenijo vzroki in da bodo izjave nekaterih prizadehtih le v sklopu medsebojnih skupnih prizadevanj krajevnega skupnosti in združenega dela!

V dokaz, da imamo v svoji skrbi tudi čisto rečico in nasploh okolje, želim povedati dvoje. Prvo! S strani Kolinske in Dane so naročeni projekti za izgradnjo druge faze čistilne naprave, ki bo stala poldrugo stari milijardo dinarjev. Glavna finančna nosilca bosta Kolinska in Dana in ta sredstva bremenijo stroške proizvodnje oz. dohodek obeh organizacij. V financiranje se bodo morale vključiti tudi druge OZD, krajevna skupnost in SIS za komunalno gospodarstvo. Pri izgradnji čistilne naprave se bo rečica zavarovala in brezskrbno bodo plavale zdrave račke in ribice! Ribiči in lovci pa bodo morali vse bolj razumeti, da je ribištvo in lovstvo del gospodarske de-

javnosti in ne hobi posameznikov. Tudi iz tega se lahko kakšen dinar iztrži, oz. več kot doslej.

Dr. VANJOŠ
V. BREGANT

Duševna higiena v današnjem življenju

O RAZDELITVI (KLASIFIKACIJI) DUŠEVNIH MOTENJ

Kar zadeva klasifikacijo (razdelitev) duševnih motenj oziroma obolenj, je to še vedno najšibkejša točka psihiatrije in mentalne—duševne higiene nasploh.

Vzrok temu je vsekakor v še vedno nepojasneni etiologiji (vzročnosti) duševnih motenj; cilj vsake medicinske discipline — veje pa je, da če je le mogoče, ustvari etiološko (vzročno) klasifikacijo obolenj.

Že prve klasifikacije, ki so jih napravili:

FALRET, BAILLARGER, KAHLBAUM, HECKER in KREPELIN vsebujejo nek empirični dualizem, ki kombinira možgansko obolenost z duševno obolenostjo.

Opisna (deskriptivna) psihiatrija, ki je dosegla svoj vrhunec s KREPELINOM, je bila v glavnem usmerjena na psihoze (duševne bolezni v ožjem pomenu), medtem, ko so sistematične študije nevroz in motenj osebnosti šele novejšega datuma.

Medtem, ko so duševne bolezni (psihoze) proučevali pretežno v bolnišničnih pogojih, so nervozne osebnostne motnje spremljali in raziskovali predvsem v izven bolnišničnih prilikah in pa s posvetovanji ustreznih strokovnjakov.

Kljub dvomom in nasprotovanjem se še danes v svetu uporabljajo klasifikacije, ki so osnovane po KREPELINOVEM sistemu.

Vendar pa še dandanes obstoja v svetu množica raznih uradnih, poluradnih, narodnostnih in individualnih razdelitev posameznih znanstvenikov.

Ravno ta množica različnih klasifikacij oziroma klasifikacijskih shem, je predstavljala enega od glavnih problemov, da bi duševne motnje in bolezni klasificirani enotno v smislu internacionalne razdelitve.

Ravno zaradi tega pa je Svetovna zdravstvena organizacija — WHO skušala v okviru splošne internacionalne klasifikacije obolenj napraviti tudi mednarodno klasifikacijo duševnih motenj. Ta „mednarodna klasi-

Drugo! Krompirjevi odpadki (olupki) ne bodo več neprijetno dišali ljudem mirenke doline, ki jih odlaga Kolinska. Odloče-

fikacija“ razdeli duševne motnje v tri grupe in sicer:

1. Psihoze
2. Psihonevroze in
3. Motnje osebnosti

Skupina „Psihoz“ (duševnih bolezni v ožjem pomenu besede) je zelo heterogena in vključuje vsa psihotična stanja ne glede na prevladujoči vzročni faktor.

V to grupo naj bi spadala naslednja psihotična stanja:

a. Shizofrenske motnje — pri čemer mislimo na vse oblike K R E P E L I N O V E Dementio praecox, nato akutne shizofrenske reakcije, latentne (prikrite) shizofrenije in shizoafektivne psihoze.

b. Manično — depresivne reakcije vseh vrst, razen nevrotične depresije.

c. Involutivna melanholija (melanholija, ki se pojavi v klimaxu — menopavzi).

d. Paranoja in paranoidna stanja.

e. Senilne psihoze (duševna obolenja v starosti).

f. Presenilne psihoze.

g. Psihoze s cerebralno arteriosklerozo (duševne bolezni pri poapnenju možganskega ožilja).

h. Alkoholne psihoze.

i. Psihoze pri možganskih tumorjih, epilepsiji (padavici) in raznih organskih motnjah s psihozo.

j. Druge nespecifične psihoze.

V skupino „Psihonevroz“ uvrščamo naslednje nevrotične motnje:

a. Nevroza strahu brez spremljajočih somatskih (telesnih) simptomov (znakov).

b. Histerična reakcija brez reakcije strahu.

c. Fobija (strah pred nečim).

d. Obsesivno — kompulzivna stanja.

e. Nevrotično depresivna reakcija.

f. Psihonevroze s somatskimi simptomi.

g. Druge psihonevrotične motnje mešanega in nespecifičnega tipa, kot npr.: hipohondrična reakcija, depersonalizacija, profesionalne psihoze, nevračenja, psihastenija, živčni zlom — šok in še mešane psihonevrotične motnje.

no imamo drugo lokacijo, ki izgledu prirode ne bo škodovala, propadli odpadki pa bodo koristili kmetje kot gnojilo.

Torej združeno delo ima posluh tudi za varstvo okolja. Ta posluh pa bo Dano in Kolinsko tudi finančno bremenil!

LOJZE RATAJC, dipl. iur.

Kar zadeva skupino „Motnje osebnosti“, lahko trdimo, da je ta skupina najbolj heterogena — raznolika.

Ta skupina obravnava motnje karakterja, ponašanja in inteligence. Sem prištevamo:

a. Patološke (bolestne) osebnosti, kot: shizoidne, paranojne in ciklotimne psihopate; inadekvatne, antisocialne in asocialne osebnosti in še seksualno deviirane osebe.

b. Nezrelo osebnost, ki se lahko kaže kot emocionalno (čustveno) nestabilna, pasivno odvisna, kot agresivna oseba.

c. Alkoholike, tako akutne, kot kronične in druge narkomane.

d. Primarne motnje ponašanja v otroštvu.

e. Mentalno (duševno) zaostale vseh vrst, vključujoč Mongolizem in Tay—Sachsovo bolezen.

f. Druge in nespecifične motnje karakterja, ponašanja in inteligence, kamor prištevamo specifične defekte pri učenju, tako branja, matematike, razne motnje jecljanja in druge govorne motnje. Končno bi sem prištevali še abnormalno razdražljivost na manjše „strese“ in akutno situacijsko neprilagojenost.

Bralcem se bo zdel ta sestavek verjetno dolgočasen pri suhoparnem podajanju raznih duševnih in osebnostnih motenj, vendar pa ne moremo mimo te „Razdelitve duševnih motenj“, če bomo hoteli in mogli slediti nadaljnim poglavjem iz duševne higiene.

Tudi tujega jezika ne moreš razumeti, če se ne naučiš njegovih besed.

(se nadaljuje)

Krajanka Mira: „Ti, Cenko, ali veš, da so včeraj Johana odpeljali v Ljubljano, se mi zdi, da naravnost v Polje.“

????????????????

„Hotel je telefonirati v Mokronog. Po treh dneh neuspešnega vrtenja telefona pa se mu je malo zavrtelo.“

Perspektiva je v širšem izboru proizvodov

Na letošnji predelovalno sezono, ki se je praktično že začela, smo se temeljito pripravili, tako da večjih težav v samem proizvodnem procesu ne bi smelo biti. Surovino imamo v večini zagotovljeno in nismo imeli večjih težav pri tem.

O tovarni se sedaj največ govori, saj je „glavni krivec“ za takšne cene svežega krompirja. Napisanega in povedanega je bilo o tem že precej. Vredno je omeniti, da terja pridelovanje krompirja še veliko naporov v smeri izboljšanja hektarskih donosov, sort, debeline in podobno. Na evropskem tržišču velja 1 kg krompirja okrog 80 – 90 par!

Kolinska ima za letošnje leto sklenjene pogodbe s kmetijskimi zadrugami za 8.500 ton svežega krompirja, na KZ Trebnje odpade 5.000 ton. V denarju povedano, bo Kolinska dala kmetijstvu občine Trebnje okrog 13 milijonov din za odkupljeni krompir. V minuli sezoni smo predelali 12.500 ton krompirja, sedaj pa planiramo bistveno manj zaradi ne kaj obetavnega tržišča s pirejem. Pojavljajo se tudi novi proizvajalci krompirjevih kosmičev, tako da je izhod samo v razširitvi asortimana in konkurenčnih cenah, kjer ima cena surovine (krompirja) pomembno vlogo.

Kolinska bo letos del pirea kirala v pločevinke, ki bodo polnjene z dušikom ali vakuumom in delno oplemenitila svoj proizvod. Realno gledano, več kot 10 tisoč ton krompirja ne bomo predelali, vendar ima v teh količinah tudi kmetijski proizvajalec krompirja tudi svoje mesto in zanesljivega ter solidnega kupca.

Predelava krompirja v sedanjih količinah je znatno pod zmogljivostjo tovarne in tudi pod minimalno akumulacijo, zato dopolnjujemo proizvodni program z otroško hrano BEBI, hrenom, česnom, v prihodnjem letu pa še s pekarskimi aditivi.

Po investicijskem projektu bi razširili proizvodnjo BEBI-ja od sedanjih 400 na 1.000 ton in vrednost strojne opreme bi veljala okrog 30 milijonov. Vendar moramo pred tem temeljito oceniti tržišče in tudi sam program otroške hrane popestriti.

Do zgodnje pomladi prihodnjega leta bomo predelali 110 ton česna in 160 ton hrena, ki se bosta pojavila tudi v malo-prodaji v tubah in sta proizvoda z dobrim finančnim rezultatom. Želimo tudi, da bi česen

pridelovali v občini, kar bi pomenilo 3 milijone din dodatnega dohodka kmetijstvu.

Pekarski aditivi (dodatki) se uporabljajo pri peki posebnih vrst kruhov in drugih pekarskih izdelkov in se sedaj še pretežno uvažajo. Po novem letu bomo v mirenški Kolinski prešli tudi na to proizvodnjo, ki je tudi v finančnem pogledu obetavna.

Na koncu lahko rečem, da je perspektiva Kolinske predvsem v širšem izboru proizvodov, kjer bodo boljši pokrivali v finančnem pogledu manj uspešne proizvode. Med slednje spada tudi krompir! Tako opredeljen proizvodni program do sredi prihodnjega leta bo lahko delno

prispeval k trdnjemu položaju Kolinske. Kaj narediti v daljšem obdobju je skrb nas, pa tudi občine, krajevne skupnosti in še

koga v okviru razvoja agroživilstva. O tem nekaj več ob drugi priložnosti.

LOJZE RATAJC, dipl. iur.

Tudi Dimovi iz Zabrdja pravijo, da je letošnji pridelek krompirja slabši od lanskega (foto: J. Platiše)

Številna športna srečanja

V počastitev letošnjega občinskega praznika naše občine so se zvrstila številna športna srečanja. Tako so strelci v Pra-pročah pri Trebnjem organizirali medobčinsko strelsko tekmovanje, na katerem so nastopili tudi člani iz Duge Rese, Črnomlja in Trebnjega.

Povedli so Črnomlanci (635 krogov od 800 možnih), domačini so bili drugi (633 krogov) in Duga Resa tretja (573 krogov). Med posamezniki je bil najuspešnejši Čugelj iz Trebnjega (174 krogov od 200 možnih), sledita pa Žlagar iz Črnomlja in Gracel iz Trebnjega.

V odbojki, ki jo je organiziral OK Trimo iz Trebnjega pa so bili doseženi naslednji izidi. Prvo mesto in pokal so osvojili odbojkaši TVD Partizan iz Žužemberka, drugo mesto je pripadalo OK Trimo – veterani, tretje OK Trimo – mlajši in četrto TVD Partizan iz Mokronoga.

Orientacijskega pohoda, ki ga je organiziral občinski odbor ZRVS, ZB in ZSMS, se je udeležilo 20 ekip. Start in cilj sta bila v Mokronogu. V tej disciplini so bili najuspešnejši člani TVD Partizan iz Mokronoga (75 točk 100 %), sledijo LD Dobrič (70 točk), ZRVS Mokronog (69 točk), TVD Partizan Mokronog – odbojarska sekcija (65 točk), Strelska družina Mokronog (64 točk), mladinci Dane z Mirne so osvojili 6. mesto, člani ZRVS Mirna 10. mesto in mladinci IMV TOZD Mirna 19. mesto.

V maratonskem teku na 17 km od Trebnjega do Mokronoga pa se je pomerilo 17 atletov iz Celja, Ljubljane, Novega mesta, Leskovca pri Krškem, Mokronoga, Trbovelj, Gabrovke. Brez večjih težav je

prvo mesto osvojil Ukić (Kladivar) 53,37, drugo in tretje pa sta osvojila atleta Olimpije Vujasin in Falež.

Vrstni red: 1. Ukić (Kladivar Celje) 53,37, 2. Vujasin 53,55, 3. Falež 54,31, 4. Potrbin (vsi Olimpija Ljubljana) 55,52, 5. Smodiš (Kladivar) 37,02, 6. Prašček (Rudar Trbovlje) 57,20 itd. Bruno Gričar iz

Mokronoga pa je osvojil 12. mesto.

Kegljanje pa je organiziral Mercator iz Trebnjega na kegljišču Opara. Dosežen je bil naslednji vrstni red: 1. Novo mesto 853 kegljev (odličen rezultat za težko kegljišče), 2. KK Mercator 817 kegljev, 3. Krka 810 kegljev, 4. Metlika 748 kegljev, 5. Brežice 700 kegljev.

Nepozabno srečanje

Kot vsako leto, so tudi letos mladi s svojimi pridnimi rokami in trdnim in nepozabnim prijateljstvom zgradili veliko km cest, ljudem tako potrebnega vodovoda in drugih objektov.

Glavno dolensko središče je bilo v Prevolah. Tu se je zvrstilo več zaporednih izmen mladih brigadirjev med katerimi sta bili tudi dve mladinki iz naše kra-

jevne skupnosti: Jana Kos in Nataša Štefančič. Tudi oni sta pripomogli k temu, da so zgradili 11 km vodovoda in 7 km cest. Povedali sta, da je to za vsakega mladince eno od nepozabnih srečanj in da si želita, da bi se brigad drugo leto udeležilo še več mladincev.

MARTINA PRAŠTALO

DELALI BI ŠE VEČ!

Velikokrat slišimo očitke starejših, da nič ne delamo. In to od tistih, ki bi nas morali pri našem delu vsaj malo usmerjati, tudi od tistih, ki smo jih vabili na naše sestanke, pa jih nikoli ni bilo. Povezovanje med nami in ostalimi organizacijami v našem kraju res ni na višku. Smo za to res krivi samo mladi? Kaj ni ena izmed nalog ZK tudi usmerjanje ZSMS?

Gotovo bi delali še več, če bi imeli svoj prostor. Koliko časa že prosimo za svojo sobo! Doslej so se vse obljube splavale po vodi. Je sploh čudno, da zahajamo v gostilne? Doslej se je od starejših samo tov. Gorenčeva poskušala povezati z nami, to se kaže pri delu lutkovnega krožka. Gotovo bi se odzvali tudi kakšnemu drugemu predlogu starejših.

LIDIJA GAČNIK

V TRGOVINI

Kupec: „Dve vejici peteršilja.“

„Trgovec: „Ja, kaj pa mislite, da smo! To je pokvarljivo blago. Ne držimo.“

Kupec: „Dva zavitka parmezana.“

Trgovec: „Že pol leta nimamo.“

Kupec: „Tri navadne jogurte.“

Trgovec: „Samo eden je še. Veste pripeljali so ga že zjutraj pa ga je zmanjkalo.“

Kupec: „Zakaj ga ne naročite več?“

Trgovec: „Prejšnji teden smo morali vreči 2 jogurta stran, ker gospe Pepce ni bilo, da bi ga vzela. Veste, prodajamo samo zagaranirano naročene jogurte.“

Zavržen otrok

Lepo poletno popoldne se je umikalo mraku, ki je tiho drsel iz gozdov okrog Mirne. S starejšo znanko sva se vrnila s pokopališča. Najin pogovor je za trenutek obstal, ko sva pred njenim stanovanjem zagledali sključeno, majhno postavo. V rokah je tiščala sveženj, ki mu ni bilo mogoče določiti vsebine.

Oči, ki so z bledega in utrujenega obraza strmele v naju, so bile polne bolečine in obupa. Postava, še malo prej sključena, utrujeno upognjena k stopnišču, se je počasi dvignila. Omot v njenih rokah je dobil določnejše obrise, lahko sva ugotovili, a k sebi tišči dojenčka. Otroku star približno šest tednov. Mati, mlado dekle je z utrujeno kretnjo porinila sveženj proti nama.

Dojenček je bil tako izčrpan, da je od slabosti dremal. Prva skrb moje znanke je bila: „Kaj sedaj? Kako nahraniti otroka, ki je od gladi že skoraj umiral?“ Hitro se je znašla. Svojo hčerko je poslala k hiši, kjer so imeli mleko mlade krave. Preskrbeli sva plenice in uredili otroka. Mati je nemo opazovala najino početje in skoraj neslišno povedala: „Nikogar nimam, pomagajte mi!“

Teh nekaj besed je razkrilo položaj, v katerem sva se nehoti znašli. Znanke je premišljevala, kam poslati dekle z otrokom, da bo vsaj nekaj dni preskrbljena. Vsaka dolga pot bi morda ubila oba.

„Veš kaj, dekle, kar k moji sestri na Kalce bomo šli. Ona ima kravo in tako bosta za nekaj dni preskrbljena. Potem bomo videli, kaj se da storiti!“

In res. Tema je že davno odšla vasi v blagodejen počitek, ko smo se z dekletom napotili skozi noč. Pozna ura je že bila, ko je dekle potrkalo pri Micki na Kalcah. Ta je dekle sprejela brez vprašanj, brez pojasnil. V nekaj dneh sta si otrok in dekle

opomogla in dekle je nekega dne razgrnila pred nas svojo grenko zgodbo.

„Bila sem otrok brez ljubezni in brez staršev. Služila sem pri nekkih ljudeh in tam spoznala fanta, očeta mojega sina. On je muzikant. Z ansamblom igra na veselica harmoniko.“ Zdelo se je, da je to vse, kar ima povedati; le še konec... in tega smo slutili. Nova veselica, nova ljubezen, z njo pa... konec; konec mladosti, konec ljubezni.

Micka se je na malega dečka privadila in ga vzljubila. S svojo preprosto plemenito dušo je sprejela oba.

Toda neke noči je dekle izginilo – pustilo otroka in odšlo.

Micka je še naprej negovala dečka, zanj skrbela, pri tem pa sta ji pomagala sin in snaha. Ob svojih dveh otrocih sta v sebi našla moči in željo, da temu otroku olajšata otroštvo. Nikoli ga nista ločila od svojih otrok, nikoli ni mala sirota ostala brez bombona, če sta jih dobila domača dva.

Naključje je hotelo, da so po sorodnikih izvedeli za očeta.

Zavaroval je otroka po sebi in nekaj malega pošilja zanj.

Njegova glasbena pot ga je pred tremi leti pripeljala na Selo. Ob tej priliki je obiskal svojega pozabljenega in odrinjenega sina.

„Boš šel z mano na veselico?“ vpraša dečka. „O, ne!“ zamahne deček z roko, „Jaz bom šel s svojim atom!“ pokaže z roko Mickinega sina.

Ob tem preprostem otroškem stavku moje misli zastanejo. V duši me nekaj stiska. Ne vem, ali so solze ali prezir do muzikanta. Utrgal je mlad cvet, ga oskrnil in pozabil. Pozabil je tudi sad svoje ljubezni, ali nepremišljenega dejanja.

Naj bo kakorkoli že, življenje teče svojo ustaljeno pot naprej. Rojevajo se ljubezni, ki nato umirajo ali preprosto izginejo. A rojevajo se tudi otroci. Včasih težko pričakovani in ljubljene, drugič zavrženi in osovraženi. Neguje jih tuja ljubezen in sočutje, hrani jih tuja skrb.

Mickin rejenec še ne občuti krivice, ki so mu jo naredili starši. Micka, njen sin in njegova žena, vsi trije se trudijo, da dečku, ki je bil tako čudno odložen na Kalcu, teko deška leta podobno kot drugim. Micina snaha vedno, kadar v šoli vpraša za svojo hčerko, najde tudi učitelja, ki poučuje njihovega posvojenčka, oziroma rejenčka. Skrbijo, da bi bil nekoč nekaj, da bi si lahko nekoč ustvaril lep in topel dom.

Enajst let mineva od dne, odkar je bilo malo dete v julijski

noči prinešeno na Kalce. Enajst dolgih let, pa vendar njegova mama v teh letih ni nikoli usmerila koraka na Kalce, da bi videla, kaj tam počne njen pozabljeni sin.

Kako bedno je mnogokrat naše življenje. Nekje starši pozabijo, da so rodili otroke, ki bi jih bili dolžni ljubiti in za njih

skrbeti, druge pa otroci pozabijo in zatajijo čustva, ki so jim jih dajali roditelji. Odhajajo od doma, ne da bi rekli: „Mama hvala in nasvidenje.“

Želim le, da deček na Kalcu ne bi nikdar pozabil in zatajil neizmerne plemenitosti svojih varuhov.

PAVLINA HROVAT

Pomor rac v rečici Mirna

V drugi polovici junija je spet prišlo do močnega onesnaženja reke Mirne zaradi izpusta mazuta iz tovarne Kolinska. Posledica tega je bila med drugim tudi pogin rac mlakaric na odseku Mirna – Martinja vas. Pogini je celotni letošji prirastek mladih rac in tudi del osnovne jate.

Lovske družine Mirna, Šentrupert in Mokronog so si več let prizadevale, da bi tej naši – do naselja Mirne čisti rečici – ob novile in pomnožile stalež divjih rac mlakaric. Z večletnim vlaganjem in primerno gojitvijo bi skupaj z naravnim razplodom letos narastel stalež na področju Mirna – Tržišče na približno tisoč kljunov. Ta lepa jata rac ne samo da krasi in dopolnjuje naravne lepote mirenke doline, temveč tudi nudi zadovoljstvo številnim občanom, ljubiteljem narave, ki pomagajo skrbeti za njihov obstoj.

Zaradi tega smo lovci pa tudi ostali občani (kajti skrb za ohranitev narave ni le stvar lovcev), močno zaskrbljeni spričo vse pogostejših onesnaženj rečice Mirna.

Prizadete lovske družine poskušajo z dogovarjanjem doseči sporazum s povzročiteljem onesnaženja za primerno delno nadomestitev pogina z vlaganjem mladih rac.

Skrajni čas je, da se končno zagotovijo osnovni varnostni pogoji, da bomo bolj brez skrbi proti ponovnim onesnažitvam.

RUDI ŽIBERT

NOVA TRGOVINA

Mercator TOZD Gradišče iz Trebnjega na Mirni obnavlja nekdanjo tovarno „Cekinček“, ki jo bodo preuredili v trgovino, v kateri bomo lahko kupili: železnino, pohištvo, tapete, talne obloge, belo tehniko in drugo. Trgovina bo nared v sredini oktobra. Preuredili pa bodo tudi sedanjo samopostrežbo. Iz nje bodo izselili pohištvo in tekstil. Na račun tega pa bodo povečali izbiro živil; posebno delicates, sadja in zelenjave. V stari „železnini“ pa bodo sedaj prodajali tekstil, kozmetiko in lahke obutev.

Roje bodo asfaltirali

V začetku septembra letos so se na sestanku, ki ga je sklicala KS Mirna, zbrali stanovalci Roj II. Tema sestanka je bila asfaltiranje ulic na Rojah II. Stanovalci naselja so akcijo pozdravili, saj bi se radi rešili cestnega prahu, vendar pa so imeli tudi nekaj vmesnih pripomb.

Tako je bilo v načrtu del predvideno, da bo cestišče zadnje ulice široko 5,5 m

ostale pa 3,5 m. Stanovalci pa so predlagali naj bo cestišče v celem naselju široko 4 m. Predlog je bil sprejet. Vsak lastnik hiše na Rojah bo za asfalt prispeval 600 tisoč SD. To pa je le tretjina od vrednosti del. Ostale dve tretjine bo prispevala krajevna skupnost in Komunalna skupnost Trebnje. Z deli so že pričeli.

J. P.

UREDNIŠKE NOVICE

Ob odhodu Barice Videčnik na drugo delovno mesto, se uredništvo Krajana za njeno požrtvovalno in prostovoljno lektorsko delo, iskreno zahvaljuje.

Z Mirne pa se je odselil tudi Tone Zgonc, ki je bil član ured-

niškega odbora.

Na zadnji seji uredniškega odbora je bil za novega člana odbora predlagan tov. Janez Kramer, za lektorja pa tov. Alenka Peček. Oba predloga mora potrditi še KK SZDL Mirna.

Glasilo KRAJAN izdaja KK SZDL in združeno delo z Mirne – Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta v 1300 izvodih – Ureja uredniški odbor: Edo Novak, Avgust Gregorčič, Maks Kurent, Pavlina Hrovat, Marjan Umek, Vladimir Silvester, Darko Kristof – predsednik – Glavni in odgovorni urednik Janez Platiše – Uredništvo in uprava: Mirna 17, 68233 Mirna – Grafična priprava ČZP Dolenjski list Novo mesto – Tisk: Knjigotisk Novo mesto.